

Obsah

Předmluva	13
 První část Anatomie a fyziologie hlasového ústrojí	15
1. Stavba hlasového ústrojí	17
Tkáně hlasového ústrojí	17
Orgány související s tvořením hlasu	17
Nos, nosohltan, nosní mandle	17
Hltan	20
Dutina ústní, jazyk	20
Patrové mandle	22
Vedlejší dutiny nosní	20
Příklopka hrtanová, hrtan	24
Hlasivky	25
Plíce	26
Štítná žláza	26
Hlenové žlázy	29
Hrtanové svaly	29
 2. Bránice a dýchání	31
 3. Tvoření hlasu	34
Zdroj zvuku lidského hlasu	34
Rezonanční prostory lidského těla	36
Artikulátory	36
Co je to rezonance	36

4. Vlastnosti hlasu	38
Barva hlasu	38
Síla hlasu	39
Výška hlasu	39
Kvalita hlasu	40
Pružnost a ohebnost hlasu	40
5. Vývoj lidského hlasu	41
Hlas novorozence a dítěte	41
Mutace	41
Dospělý hlas	44
Hlas starých lidí	45
Co se tedy ve stáří děje?	46
6. Druhy hlasů a jejich rozsah	47
Ženské hlasy	49
Soprán	49
Mezzosoprán	49
Alt	49
Mužské hlasy	49
Tenor	49
Baryton	49
Bas	50
7. Vyšetření hlasivek a hlasu	52
Vyšetření hrtanu a hlasivek	52
Laryngostroboskopické vyšetření	52
Kymografické vyšetření	52
Vyšetření dutiny ústní	53
Vyšetření nosu	53
Vyšetření nosohltanu	53
Vyšetření vedlejších dutin nosních	53
Další pomocná vyšetření	54
Spirometrické vyšetření	54
Mikrobiologické vyšetření	54

Vyšetření krve	54
Vyšetření sluchu	55
Vyšetření hlasového pole	55
Jak vyšetření probíhá	55
8. Hlasové rejstříky	58
Rejstříky lidského hlasu	59
Rejstřík hrdelního hlasu	59
Hrudní rejstřík	59
Smišený rejstřík	59
Hlavový rejstřík	60
Rejstřík velmi vysokých tónů	60
Přechodové tóny	61
Nálezy na hlasivkách při fonaci hrudního a hlavového rejstříku	61
9. Postoj při zpěvu	63
10. Hlas a sluch	65
Stavba sluchového orgánu	65
Zevní ucho	65
Střední ucho	65
Vnitřní ucho	66
Proces reprodukce slyšeného zvuku	67
11. Hudební sluch	68
Relativní sluch	68
Absolutní sluch	68
12. Sluchové vady	70
Převodní a smyslové vady sluchu	71
Příčiny převodních vad sluchu	71
Poškození zevního ucha či zvukovodu	71
Nemoci středního ucha	71
Porucha Eustachovy trubice	72
Otoskleróza	72

Příčiny smyslových (percepčních) vad sluchu	72
Infekce	73
Otravy a toxické působení některých chemikálií a léků	73
Náhlé cévní příhody	73
Hluk	73
 Druhá část Onemocnění hlasového ústrojí	75
 13. Zánětlivá onemocnění fonačně artikulačního ústrojí	78
Záněty	78
Infekční záněty	78
Alergické záněty	79
Neinfekční záněty	80
Rýma	80
Infekční rýma	80
Virová rýma	80
Bakteriální rýma	81
Alergická rýma	81
Vazomotorická rýma	81
Zánět nosohltanu	82
Zánět vedlejších dutin nosních	83
Záněty hltanu a angíny	83
Infekční mononukleóza	84
Odstranění krčních mandlí a zpěv	85
Proč by měla hlasovému profesionálovi operace mandlí vadit?	85
Záněty hrtanu (laryngitidy)	86
Virový zánět hrtanu	86
Bakteriální zánět hrtanu	87
Alergický zánět hrtanu	87
Neinfekční zánět hlasivek	87
Chronický zánět hrtanu způsobený gastroezofageálním refluxem	88
Co je to gastroezofageální reflux?	88
Proč reflux vzniká?	88

Jaké jsou příznaky refluxu?	88
Léčba refluxu	89
Záněty průdušnice, průdušek a plic	90
Kašel	90
14. Nezánětlivá onemocnění fonačně artikulačního ústrojí	91
Nerovnosti na hlasívkách	91
Hlasový uzlík	91
Polyp	93
Cysta	93
Chronický otok (edém)	94
Úrazy	95
Krvácení do hlasivky (hematom)	95
Úrazy hrtanu	96
Obry hlasivek	97
Nemoci z opotřebování (degenerativní změny)	98
Atrofie hlasivek	98
Postižení hlasívkového kloubu	98
Postižení hlasu při jiných systémových onemocněních	99
15. Funkční poruchy hlasu	100
Akutní hlasová únava (fonastenie)	100
Hyperkinetická dysfonie	101
Dětská hyperkinetická dysfonie	101
Jak tento typ dysfonie (poruchy hlasu) vzniká?	101
Jak si dítě vytváří správné hlasové a mluvní stereotypy?	102
Hyperkinetická dysfonie dospělých (fonoponóza)	102
Hypokinetická dysfonie	103
16. Psychogenní poruchy hlasu	104
Fononeuróza	104
Psychogenní dysfonie	104
Psychogenní afonie	104
Spastická (spasmodická) dysfonie	105

17. Nedomykavost hlasivek	106
Příčiny nedomykavosti hlasivek	107
Léčení nedomykavosti hlasivek	107
18. Hormony a hlas	108
Mužská hormonální výbava	108
Ženský hormonální cyklus a hlas	109
Hormonální antikoncepce	109
Projevy menopauzy a jejich léčení	110
Těhotenství	111
Porod	111
Onemocnění štítné žlázy	112
Hypofunkce štítné žlázy	112
Hyperfunkce štítné žlázy	113
19. Alergie a hlas	114
20. Malé zastavení v psychiatrii	116
Depresivní porucha	117
Úzkostné poruchy	119
Téma	120
Osobnost člověka a její poruchy	122
Temperament	122
Charakter	123
Intelligence	123
Porucha osobnosti není nemoc	123
Dělení poruch osobnosti	124
Podivínští excentrici	124
Osoby afektované, emotivní, dramatizující	124
Osoby úzkostné, vyhýbavé, ustrašené	125
21. Léky a hlas	126
Léky užívané při rýmě a zánětu vedlejších dutin nosních	127
Nosní kapky a spreje	127
Protialergické nosní kapky	128

Léky na oplasknutí sliznice nosu a vedlejších dutin nosních v tabletách	128
Léky užívané při kašli	128
Léky proti kašli	128
Léky na odkašlání	128
Léky na astmoidní kašel a na astma	128
Léky proti bolesti v krku	129
Léky na zánětlivá infekční onemocnění	129
Antibiotika	129
Léky proti alergii	130
Antihistaminika	130
Kortikosteroidy	131
Instilace léků na hlasivky (obstřík)	131
Inhalace	131
Kloktadla	132
Léky na zpevnění cévní stěny	132
Léky proti horečce	132
Léky proti bolesti	133
Léky na migrénu	133
Léky na uklidnění	134
Antidepresiva	134
Vitaminy	134
Léky na jiné nemoci, jejichž účinky mohou také ovlivnit hlas	137
Podpůrné léky a čaje	137
22. Drogy a hlas	138
Alkohol a hlas	140
Kouření a hlas	141
Marihuana a hlas	141
Účinky drog na lidský organismus	143
23. Poruchy a vady řeči	145
Vývojové poruchy řeči	145
Dyslálie	145
Porucha zvuku řeči	146

24. Hygiena hlasu	148
Životospráva	148
Suchost vzduchu a klimatizace	149
Prach a prašnost	150
Předcházení infekcím a jejich včasné léčení	150
Stres	150
Hlasový trénink	151
Rozezpívání	151
Hlasový klid	151
Absolutní hlasový klid	151
Relativní hlasový klid	152
Šepot	152
 Doslov (<i>Martina Kociánová</i>)	154
Literatura	156
Rejstřík	157